Cena numeru 1 złoty

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 215 Częstochowa, wtorek 30 października 1945 r. Rok I.

Przemówienie prezydenta Trumana

Współpraca międzynarodowa warunkiem przyszłego pokoju

WASZYNGTON (Antena wł.) — W sobotę Stany Zjednoczone obchodziły uroczyście swoje doroczne święto floty. Nowy Jork święcił ten radosny dla Stanów Zjednoczonych dzień **pod przewodnictwem prezydenta Harry Trumana**, który, korzystając z tego święta, przekazał oficjalnie marynarce amerykańskiej **nowy wspaniały lotniskowiec, noszący nazwę „Franklin Delano Roosevelt"**. Po tej uroczystości prezydent Truman przejechał ulicami miasta do wielkiego parku nowojorskiego **„Central Park"**, gdzie wygłosił swoje półgodzinne przemówienie, które **bezsprzecznie jest jedną z najważniejszych wypowiedzi** prezydenta Trumana w zakresie polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych.

„Zapewnialiśmy świat niejednokrotnie i robimy to i teraz — rozpoczął swe przemówienie prezydent Truman — **że Stany Zjednoczone nie pragną ani piędzi ziemi, z wyjątkiem baz, niezbędnych dla celów naszej obrony narodowej.** Stany Zjednoczone **nie prowadziły nigdy i nie będą prowadziły polityki agresji**, tym niemniej jednak utrzymywać muszą potężne siły zbrojne po pierwsze, **by nasza armia, marynarka i lotnictwo współdziałać mogły wspólnie z naszymi sojusznikami we wprowadzeniu w życie zasad pokoju, o który przez sześć lat walczyły narody zjednoczone.** — Po drugie, by Stany Zjednoczone **wypełnić mogły swe zobowiązania natury wojskowej, które przyjęły na siebie, jako członek rodziny Narodów Zjednoczonych w dziele zabezpieczenia trwałego pokoju**, po trzecie, by **współpracować z innymi krajami amerykańskimi dla zagwarantowania niezawisłości niektórych państw Ameryki Południowej**, po czwarte, by **siły amerykańskie mogły zagwarantować należytą obronę własnego terytorium przed jakąkolwiek agresją.**

Te cztery zadania amerykańskich sił zbrojnych — mówił dalej prezydent Truman— nie prowadzą do wojny, lecz przeciwnie, **do zagwarantowania pokoju.** — Przechodząc do zagadnień polityki zagranicznej USA, prezydent Truman stwierdził, że stoi ona na gruncie słuszności i sprawiedliwości.

„Będziemy realizować te zasady — mówił prezydent — ponieważ uważamy je za dobre i słuszne i **nigdy nie zgodzimy się na kompromis ze złem. Nie osiąga się doskonałości z dnia na dzień, lecz na drodze stopniowego postępu współpracy międzynarodowej, utrzymanej w ramach naszych dotychczasowych ideałów."**

Polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych opierać się będzie na 12-tu zasadach, których omówieniem zajął się następnie prezydent Truman.

„Stany Zjednoczone — mówił prezydent Truman — **nie dążą, ani nie będą dążyć do żadnej ekspansji terytorialnej** i nie układają żadnych planów agresji w odniesieniu do jakiegokolwiek państwa na świecie.

Stany Zjednoczone **stoją na stanowisku, że wszystkie państwa, które na skutek działań wojennych utraciły swoje prawa suwerenne, winny je obecnie w pełni odzyskać.**

Stany Zjednoczone **nie zaaprobują żadnych zmian terytorialnych w ramach żadnego państwa, o ile nie nastąpią one z pełną zgodą zainteresowanych narodów.**

Stany Zjednoczone są zdania, **że wszystkie narody winny mieć możność zadecydowania o swoim ustroju. Zasada ta ma mieć zastosowanie wszędzie.**

Wspólnie z innymi sojusznikami Stany Zjednoczone **udzielą pomocy krajom pokonanym w ukształtowaniu na ich terenie rządów demokratycznych.** W krajach tych **nie może być miejsca na nazizm i faszyzm** w żadnej postaci.

Stany Zjednoczone **nie uznają nigdy rządów narzuconych siłą** i wbrew woli ludności.

Wszystkie państwa, należące do rodziny narodów zjednoczonych, **winny mieć zagwarantowane prawo pełnego korzystania z wolności mórz i śródlądowych dróg wodnych.**

Wszystkie kraje winny mieć dostęp do złóż surowcowych i do handlu światowego. Ścisła współpraca międzynarodowa jest **najlepszą rękojmią** dla poszczególnych państw **zachowania ich niepodległości i suwerenności.**

Pełna współpraca w dziedzinie gospodarczej jest niezbędnym warunkiem **poprawy bytu i usunięcia niedostatku.**

Stany Zjednoczone będą dążyć zdecydowanie **do ugruntowania wolności wypowiedzenia się i wolności sumienia we wszystkich krajach świata.**

Stany Zjednoczone są przekonane, że dla zachowania pokoju na świecie **jest konieczne istnienie Organizacji Narodów Zjednoczonych**, które w każdej chwili będą gotowe użyć swej siły przeciw każdemu napastnikowi.

„Na tych zasadach — mówił prez. Truman — **opiera się polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych i w oparciu o te zasady naród amerykański patrzy z ufnością w przyszłość.**

Przechodząc do **kwestyj rozbieżności**, które zaistniały w obozie sprzymierzonych, prez. Truman stwierdził, że **rozbieżności te dadzą się bezwzględnie usunąć.** Do tego jednak niezbędne są dwa czynniki, a mianowicie: **wyrozumienie i stanowczość wszystkich sojuszników** oraz **gotowość do daleko idącej współpracy.**

Omawiając zagadnienie bomby atomowej prez. Truman oświadczył, że **epokowy ten wynalazek nie wpłynie w żadnym stopniu na zmianę zasad polityki USA**, a raczej tylko na jak najszybszą ich realizację, co w znacznym stopniu przyczyni się do zlikwidowania obecnie istniejących różnic.

Posiadanie bomby atomowej nie stanowi groźby dla nikogo i świat może być pewien, że Stany Zjednoczone nie zawiodą pokładanego w nich zaufania. Naród amerykański żywi nadzieję, że współpraca narodów w kierunku pokojowym umożliwi zlikwidowanie możliwości, że bomba atomowa będzie kiedyś użyta jako narzędzie mordu.

„Zmierzaliśmy wspólnie z innymi sojusznikami — zakończył swe przemówienie prez. Truman — **do osiągnięcia tego celu, który wytknęliśmy sobie i obecnie, tą samą drogą współpracy międzynarodowej, stosownie do zasad, które sobie wytknęliśmy, zmierzać będziemy do ugruntowania pokoju światowego."**

Wizyta amb. Harrimana u Generalissimusa Stalina

MOSKWA. — Agencja TASS donosi: „W prasie zagranicznej pojawiły się **nieścisłe i czasem sprzeczne ze sobą wiadomości, dotyczące orędzia, które** prezydent Stanów Zjednoczonych Truman przesłał generalissimusowi Stalinowi.

Koła miarodajne podały do wiadomości, że **orędzie zostało wysłane przez prezydenta Trumana dnia 14 października i wręczone generalissimusowi Stalinowi 24 paźdź. przez ambasadora Stanów Zjednoczonych** Harrimana, który otrzymał specjalne polecenie odwiedzenia Stalina i przedstawienie komentarzy do orędzia prezydenta. — Ambasador Harriman odwiedził generalissimusa Stalina w okolicach Soczy, gdzie przewodniczący Rady Komisarzy Ludowych ZSRR spędza urlop i odbył z nim dwie rozmowy.

Dnia 26 października ambasador Harriman powrócił do Moskwy.

Benesz zatwierdzony na stanowisku prezydenta Czechosłowacji

PRAGA (Antena wł.) — **Wczoraj w dniu czeskiego Święta Niepodległości prezydent Benesz zatwierdzony został jednomyślnie na stanowisku prezydenta Republiki przez tymczasowe Zgromadzenie Czechosłowackie.**

W przemówieniu, wygłoszonym do Zgromadzenia prezydent Benesz oświadczył, że Czechy popierać będą Organizację Narodów Zjednoczonych i dalej pójdą drogą współpracy ze Związkiem Radzieckim, W. Brytanią i Stanami Zjednoczonymi. Odnośnie nadchodzących wyborów prezydent Benesz stwierdził, że będą one przeprowadzone w sposób niekrępujący i demokratyczny.

Prezydent Benesz zapowiedział kontynuowanie polityki upaństwawiania wytwórczości w imię dobra narodu i państwa.

Zapowiedział on również, że wysiedlanie niemców i Węgrów z terenu Czechosłowacji będzie nadal kontynuowane.

PRAGA (Antena wł.) — **Z Pragi donoszą, że prezydent Republiki Czechosłowackiej dr. Edward Benesz oświadczył, że rząd czechosłowacki zdecydowany jest oczyścić kraj z ludności niemieckiej oraz z wszelkich pozostałości faszyzmu.**

OŚWIADCZENIE MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH USA

NOWY JORK. — Ministerstwo Wojny USA podało do wiadomości, że w chwili obecnej poza granicami Stanów Zjednoczonych znajduje się **3.750.000 amerykańskich żołnierzy i oficerów, którzy nie są koniecznie potrzebni dla celów okupacyjnych** i którzy powrócą do USA do 1 lipca 1946 r. Od powyższego terminu wojska okupacyjne USA będą liczyły 870.000 ludzi, z których 370.000 będzie znajdowało się w Europie i w rejonie Morza Śródziemnego, zaś 400.000 w rejonie Pacyfiku, a 100.000 w okolicy Kanału Panamskiego i na Alasce.

Odnalezienie Fischera i Greisera

LONDYN (PAP). — Dzięki staraniom stałej delegacji polskiej przy międzynarodowej komisji do badania zbrodni wojennych w Londynie oraz delegacji ministerstwa sprawiedliwości, przybyłej z Warszawy udało się odszukać na terenie okupacji amerykańskiej w Niemczech szereg hitlerowców, odpowiedzialnych za zbrodnie, popełnione w Polsce. Delegat polski dr. Mieczysław Szerer wyjechał specjalnie do Wiesbaden i Frankfurtu i ustalił, że w amerykańskich obozach III i VII armii znajdują się następujący przestępcy: były gubernator dystryktu warszawskiego — dr. Fischer, gauleiter „Warthegau" Artur Greiser, Kurt Burgsdorf — b. gubernator dystryktu Kraków; dr. Herman Senkovsky, szef departamentu finansów i monopoli t. zw. rządu Generalnej Gubernii oraz szereg innych wysokich urzędników Generalnej Gubernii.

Przestępcy ci zostali zgłoszeni przez stałą delegację polską przy Komisji Badania Zbrodni Wojennych jako zbrodniarze.

Na podstawie dołączonych dowodów winy Komisja Międzynarodowa wpisała ich na oficjalną listę przestępców wojennych. Obecnie są w toku starania, podjęte przez delegację polską w sztabie armii amerykańskiej, by uzyskać wydanie 1-ej grupy przestępców i odstawić ich do kraju, gdzie staną przed Sądem Specjalnym.

NOWA LISTA PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH

LONDYN (PAP). — Urzędująca przy Organizacji Narodów Zjednoczonych komisja dla spraw przestępców wojennych utworzyła na żądanie Jugosławii, Francji i Wielkiej Brytanii nową listę przestępców wojennych, na której figurują nazwiska 465 Bułgarów i Włochów. Lista ta została wysłana do władz wojskowych państw sprzymierzonych, celem aresztowania podejrzanych. Nazwiska osób, znajdujących się na tej liście chwilowo trzymane są w tajemnicy.

Głos z Białego Domu

„Nie osiąga się doskonałości świata z dnia na dzień, lecz na drodze stopniowego postępu współpracy międzynarodowej" powiedział w swoim sobotnim przemówieniu prezydent Truman. I może to zdanie wypowiedziane przez amerykańskiego męża stanu jest właśnie najbardziej znamienne i stanowi myśl przewodnią całego przemówienia prezydenta. Przemówienie Trumana jest bodajże najważniejszym jego wypowiedzeniem się od chwili objęcia przez niego urzędu prezydenta. Pierwsza część jego expose była umotywowaniem postawionego przez niego wniosku w sprawie utrzymania przymusowej służby wojskowej w Stanach Zjednoczonych także i w okresie pokoju. Cztery powody tego kroku wykazują jasno pokojowe tendencje Stanów Zjednoczonych i rozwiewają mit o wojnie, który popularny jest do tej chwili w pewnych kołach społeczności światowej. Potęż na armia, flota i lotnictwo Stanów Zjednoczonych nie mają być zapowiedzią wojny, przeciwnie mają się stać gwarancją i rękojmią pokoju. Mają one być potężnym narzędziem, które raz na zawsze w połączeniu z orężem sojuszników wykluczy możliwość ponownego odrodzenia się militaryzmu niemieckiego i imperialistycznych tendencji „państwa samurajów". Nie zapominajmy o tym, że kwestia kontroli Japonii na obszarze Pacyfiku nie jest sprawą prostą i spoczywa ona prawie wyłącznie na barkach Stanów Zjednoczonych.

Ciągłe niepokoje w Indonezji, ruchy powstańcze w Indochinach są dziełem nie czyim innym jak tylko nie mogących pogodzić się z losem i klęską Japończyków. Militaryzm japoński został pobity ale nie dobity. I dlatego potrzebna jest silna armia i flota Stanów Zjednoczonych.

Zasady amerykańskiej polityki zagranicznej wyłożone przez prezydenta Trumana są dowodem dążności Stanów Zjednoczonych do ugruntowania w świecie prawdziwej demokracji, o którą przez sześć lat walczył niezmordowanie obóz sojuszników. Świadczy o tym najlepiej gotowość Stanów Zjednoczonych udzielenia pomocy narodom pokonanym w przeprowadzeniu prawdziwej demokratyzacji ich ustroju. Jedno jest tylko zastrzeżenie. Nie ma tam miejsca na nazizm i faszyzm. Dwa te kierunki sprowadziły na świat tyle nieobliczalnych wprost klęsk, że w chwili obecnej nawet myśl o ich regeneracji musi być z góry odrzucona. Z całej mowy prezydenta Trumana przebija apel o współpracę między narodami, bo jedynie ta droga może doprowadzić do trwałego pokoju. Rozbieżności, które zaistniały w obozie sojuszników i o których się tyle mówiło i snuło tyle domysłów, są zdaniem prezydenta do przezwyciężenia i nie stanowią w żadnym wypadku groźby dla pokoju. To jest również niesłychanie ważne dla wymęczonego świata. Że tak jest świadczą zresztą i inne fakty. Agencja Reutera doniosła ostatnio, że rozmowy, które miały miejsce w ostatnim czasie między ambasadorem USA w Moskwie Harrimanem a generalissimusem Stalinem toczyły się w nader przyjaznej atmosferze i przyczynią się niewątpliwie do rozjaśnienia nieco zachmurzonego horyzontu politycznego świata. Przemówienie Trumana jest zapowiedzią, że Stany Zjednoczone zrywając ze swą dawną polityką nie mieszania się w sprawy europejskie wezmą zgodnie ze swą rolą członka rodziny Narodów Zjednoczonych czynny udział w życiu politycznym świata.

Sprawa bomby atomowej jest również jednym z zagadnień, których omówieniem zajął się prezydent Truman, stwierdzając że nie stanowi ona straszaka i groźby dla nikogo. Zresztą należy żywić nadzieję, że świat wykorzysta energię atomową do czego innego niż do masowego morderstwa. Świat ma zupełnie dosyć silnych wrażeń i jest daleki od pragnienia nowej wojny. Przemówienie prezydenta Trumana jest optymistyczną zapowiedzią jaśniejszej przyszłości. Świat nie może przecież zmarnować tego co osiągnął kosztem milionów istnień ludzkich i wspólnym wysiłkiem tylu narodów. (b. s.)

ZAMIESZKI NA MALAJACH

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Singapuru, że **celem rozproszenia demonstracyj**, w miastach i wsiach prowincji Perak na Malajach (kolonia angielska, na półwyspie Malajskim) w końcu ubiegłego tygodnia **zostały wezwane wojska angielskie i hinduskie.** W demonstracjach brały udział tłumy, niosące sztandary z **napisami „Żądamy pracy, żądamy ryżu!"**

Stanisława Zielińska

Polacy w Szwajcarii łakną wiadomości z kraju

Trudności w repatriacji setek tysięcy Polaków, emigrantów przymusowych i dobrowolnych, doświadczonych i niedoświadczonych wojną, niewolą i terrorem, są już wszystkim dokładnie znane, tak od strony technicznej (komunikacja!), jak i od strony politycznej i „propag(r)andowej", dyrygowanej osobiście i za pomocą zaślepionych przez czynniki obcej i własnej reakcji.

Zdawałoby się, że materiału do oburzania się nazbieraliśmy przez lata okupacyjne tak wiele, że starczyłoby go całej Europie na wiele dziesiątków lat. Naiwni! — materiały takie zbieramy i nadal, niejednokrotnie z dostaw w najczarniejszych myślach nieprzewidywanych i to tak obficie, że po prostu aby nie nużyć monotonią „oburzania", trzeba notować tylko fakty bardziej jaskrawe, fakty — wykrzykniki!

Redakcję naszą odwiedził przybysz ze Szwajcarii, „dezerter" z obozu internowanych Polaków w okolicach Neuchâtel. — Stęskniony do Ojczyzny, nie mogac już dłużej wytrzymać w fali sprzecznych wiadomości o kraju, pragnąc wreszcie „ratować polskie dusze", poddane szkodliwym wpływom, przyłączył się potajemnie do transportu żołnierzy sowieckich i wraz z nim przybył do granic Polski.

W pociągu zetknął się z krajową co prawda nie bardzo „czystą" grandą, jaką współtworzą: szabrownicy, przemytnicy bimbru, spekulanci na większą i mniejszą skalę, łowcy własnych wrażeń i cudzej fortuny. Ludzie, którzy sami będąc wykolejeni, spaczeni i niemoralni, widzą, i to widzą tendencyjnie, jedynie wykolejenia, spaczenia i niemoralności. Drapieżnicy lżejszego kalibru, uzurpujacy sobie prawo do egzystencji na podstawie istnienia drapieżników kalibru cięższego. Ludzie, którzy nie chcą ogarnąć trudności walki z demoralizacją, a wyniki jej jakkolwiek smakowane z zadowoleniem, że to „kto inny wpadł", bagatelizują. Ludzie okradający w konsekwencji spekulacji na zwyżce i zniżce cen tego właśnie robotnika czy urzednika, którego ciężkie warunki egzystencji z „oburzeniem" podnoszą, którzy szkodzą Państwu i osadnikowi na Zachodzie, w dużej mierze im właśnie zawdzięczającemu przydomek „dzikiego". Jednym słowem ludzie, którzy moga być tylko przedmiotem krytyki, ale nigdy jej podmiotem! Przy skrupulatnym zbieraniu, nie kwapiąc się o odróżnienie prawdy od blagi, zawsze i na każdym miejscu można uzbierać masę faktów ujemnych. Nierównie bardziej można by olśnić przybysza faktami dodatnimi, od których „propaganda pociągowa" stroni nader starannie.

Z podwójnie zatrutą duszą przyszedł do nas ob. Witold Kruczek, uczestnik powstania warszawskiego, wywieziony 5 października 1944 r. do Rzeszy, a w maju r. b. przewieziony do Szwajcarii. Gość nasz opowiada o antagoniźmie, jaki powstał na terenie obozu między żołnierzami a pewną częścią oficerów, którzy czerpali zyski z wynajmu tych pierwszych okolicznym przedsiębiorstwom, a niejednokrotnie działali na ich szkodę wobec władz szwajcarskich. Poza tym „opieka" wyrażała się stosowaniem zbędnego wśród ludzi, których najbliższą przyszłością miała być praca pokojowa, ścisłego regulaminu wojskowego. — Nie o pracy pokojowej mówił jednak ten major, który zapowiedział rozkwaterowującym się żołnierzom: „jak tu do was przyjdzie kto i będzie was namawiał do powrotu do kraju — to przepędźcie go!" lub ten, który oświadczył cynicznie: „Jestem faszystą — i żałuję, że niemcy przegrali wojnę, bo teraz trudno nam będzie cokolwiek zrobić" (!!) Owemu „faszyście" i jemu podobnym marzyło się stworzenie polskiego SS z warszawiaków, przywiezionych po powstaniu.

Żołnierze polscy byli m. in. założycielami Zjednoczenia Demokratycznego Polaków w Szwajcarii, z początku tajnego, które wydawało gazetkę własną „Polska Ludowa", następnie jawnego od chwili uznania Rządu Jedności Narodowej przez państwa sprzymierzone. Z chwilą tą „faszyści" polscy stracili zaplecze w Londynie i musieli usunąć się ze swych stanowisk, niektórzy z pokaźnym mająteczkiem, pozostawiając za sobą bałagan np. w poselstwie.

Oficjalna „działalność" została tym samym zakończona, ale pozostała nieoficjalna! Pole do popisu niestety w Szwajcarii, której honorowym obywatelem jest po dziś dzień, nieprzezornie użyczający ongiś reprezentacyjnej figury do roli marionetki Ignacy Mościcki jest dość szerokie. Wiele z pism szwajcarskich, zwłaszcza wydawanych w języku niemieckim posiada zabarwienie faszystowskie specjalnie w artykułach o Polsce. Asumpt dla „patriotów" z kliki londyńskiej oczywisty! Wychodzi też ponoć — nawet dobrze redagowane (łgać nie trudno!) — pismo „Pod prąd" reakcji polskiej. „Patrioci" owi nie ograniczają się do działalności słownej — kilkakrotnie już bowiem próbowali zgładzić gen. Prugar-Ketlinga, b. oficera armii Andersa, gorącego propagatora repatriacji!

Odpowiedzią na wyskoki reakcyjne był Zjazd Repatriacyjny Polaków w Brnie w dniu 22 lipca b. r., na którym zaznaczyła się, jak określił nasz rozmówca „bojowa postawa powrotu do Ojczyzny".

Ob. Kruczek był jednym z najczynniej zabiegających o repatriację. Z wielką troską mówi nam teraz o rozmiarach, najwidoczniej obfitującej w środki i opartej na prosperujących w ukryciu ośrodkach reakcji, propagandy, o jej jadowitości, swoistej argumentacji wyżywającej się tym łatwiej, że środki, jakimi dysponuje prawdziwie polska informacja, są nader skromne. Poza nielicznie dochodzącymi „Nową Epoką", „Zielonym Sztandarem", „Wsią" — odczuwa się brak pism polskich, wychodzących w kraju. Ob. Kruczek pragnie poświęcić się pracy dostarczania materiału informacyjnego, przede wszystkim pism, z Polski do Szwajcarii.

Jeśli prawda jest — a słowa naszego rozmówcy uderzały akcentami szczerości, nie kłamanej troski i rozumnego zapału — że rodacy nasi, przebywający jeszcze przymusowo w Szwajcarii, nie są dostatecznie informowani o tym, co współcześnie dzieje się w naszym i ich Państwie, jeśli nieopatrznie zdaje ich się, choćby w części, na wpływy wrogiej obecnej rzeczywistości polskiej, o ile nie Polsce!, propagandy — stan taki ulec musi zmianie. Musimy „ratować polskie dusze" przed grożącym im zalewem! Jeśli Polacy w Szwajcarii oderwani są od ziemi ojczystej, jeżeli oddychać nie mogą powietrzem polskim, niechże przynajmniej w słowie i druku mają Polskę! — niech wiedzą, co się w Niej dzieje, jaka Ona jest nietylko na święto, ale i na codzień, w twardej pracy, w mozole walki z trudnościami okresu powojennego. Niech wiedzą, jakim potem oblewa swą rolę chłop jak się trudzi robotnik w fabryce, ile dobrej woli wkłada w swą pracę urzędnik. Niech usłyszą głos ludzi uczciwych! Głos ludzi pracy! — ten głos, który wzywa: „Przybywajcie! — przybywajcie dopomóc nam!".

Repatriacja Polaków do kraju posuwa się naprzód

RZYM (Antena wł.) — Wczoraj odbyła się tutaj konferencja w sprawie repatriacji do kraju Polaków przebywających we Włoszech, w której wziął udział ambasador Rzeczypospolitej Polskiej prof. Stanisław Kott. 13.000 Polaków zgłosiło się na powrót do Ojczyzny. Rząd Polski wystąpił do rządu czechosłowackiego o pozwolenie na przejazd repatriantów polskich z Włoch przez teren Czechosłowacji.

WARSZAWA (Antena wł.) — Ze stolicy wyjechały 3 misje do spraw repatriacji, a mianowicie: jedna do strefy okupacyjnej angielskiej na terytorium niemieckim, druga do Wiednia i trzecia do Szwajcarii.

KRAKÓW (Antena wł.) — Attache wojskowy przy ambasadzie brytyjskiej w Warszawie odwiedził punkty repatriacyjne w Dziedzicach oraz w Kudowie, stwierdzając, że delegaci amerykańscy współpracują ściśle we wszelkich kwestiach odnoszących się do repatriacji z PUR-em.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNAR. ZWIĄZKÓW ZAW. WZRASTA

LONDYN (Antena wł.) — Rada Generalna brytyjskich Związków Zawodowych postanowiła zwrócić się do rządu Wielkiej Brytanii z wnioskiem o usunięcie kontroli pracy w stosunku do obywateli, którzy przekroczyli 30-ci lat życia.

Następnie Rada Generalna brytyjskich Związków Zawodowych postanowiła nawiązać ścisłą łączność z amerykańską organizacją Związków Zawodowych. Podobnie francuskie Związki Zawodowe postanowiły uzgadniać wszelkie kwestie dotyczące świata pracy ze Związkami Zawodowymi amerykańskimi.

KATOWICE (Antena wł.) — Związki Zawodowe na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego zajmują się obecnie opracowaniem rezolucji na Kongres Związków Zawodowych, który ma się w czasie najbliższym odbyć w Warszawie.

ZSRR odbudowuje uczelnie

MOSKWA (Antena wł.) — Jednym z głównych zadań władz radzieckich na terenach wyzwolonych jest odbudowa wyższych uczelni. W czasie ostatniego roku szkolnego otworzono 760 wyższych uczelni, w których murach studiuje 562 tysiące studentów.

RUMUNIA W WALCE Z RESZTKAMI FASZYZMU

LONDYN (Antena wł.) — Agencja Reutera donosi, że w czasie wywiadu, udzielonego jej korespondentowi w Bukareszcie, rumuński minister propagandy oświadczył, że prasa rumuńska do tej chwili nie będzie miała pełnej wolności i do tej chwili będzie cenzurowana, dopóki nie zostaną wykorzenione z Rumunii resztki faszyzmu, który ściągnął na Rumunię tak wielkie klęski.

W dalszym ciągu wywiadu minister stwierdził, że sytuacja gospodarcza Rumunii jest bardzo ciężka, ale że czyni się wszystko, by jak najszybciej doprowadzić do poprawy warunków życia na terenie całej Rumunii.

STATUT NARODÓW ZJEDNOCZONYCH WSZEDŁ W ŻYCIE

WASZYNGTON. — Dnia 24 października minister spraw zagranicznych USA Byrnes **podpisał protokół, stwierdzający, że Statut Narodów Zjednoczonych wszedł w życie.** W czasie uroczystości w Ministerstwie minister Byrnes wygłosił przemówienie, w którym oświadczył m. in.: „W dniu dzisiejszym przedstawiciel Związku Radzieckiego złożył w ministerstwie spraw zagranicznych dokument rządu radzieckiego, ratyfikujący Statut Narodów Zjednoczonych. 29 państw, w tej liczbie USA, Związek Radziecki, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii, Francja i Chiny złożyło już pismo ratyfikujące statut. Statut Narodów Zjednoczonych staje się odtąd częścią składową prawa narodów. Dzień dzisiejszy jest pamiętny dla narodów miłujących pokój. Jak już wielokrotnie mówiłem, utrzymanie pokoju zależy nie od takiego czy innego dokumentu, ale od rzeczywistych dążeń państw i narodów, od myśli i uczuć, którymi się ludzie kierują. Robimy wszystko, co jest w naszej mocy, wspólnie z innymi Narodami Zjednoczonymi, aby utrzymać pokój i pracować dla dobra wszystkich narodów. Obecnie przypada mi w udziale wielki zaszczyt podpisania protokółu, który zgodnie ze 110 artykułem Statutu Narodów Zjednoczonych tym samym nabiera mocy obowiązującej"

WYDAWCY JAPOŃSCY U GENERAŁA MAC ARTHURA

WASZYNGTON (PAP). — Generał Mac Arthur zawezwał do siebie wydawców wszystkich dzienników japońskich i oświadczył im, że przekonał się, że prasa japońska przekręca lub przemilcza wiele faktów. Generał zażądał, aby wydawcy niezwłocznie przystąpili do wydawania naprawdę niezależnych, bezstronnych pism lub też ustąpili z zajmowanych stanowisk.

Przegląd prasy zagranicznej

Kryzys gospodarczy Europy

Wszystkie sobotnie dzienniki brytyjskie poświęcają czołowe artykuły ostatniej debacie w Izbie Gmin nad problemami gospodarczymi, wobec których stanęła powojenna Europa. Dzienniki podkreślają dobrą wolę mocarstw światowych w akcji niesienia pomocy Europie i jednomyślność parlamentarnych ugrupowań brytyjskich w obliczu tej kwestii. Kwestia używania jako środka opałowego tak ważnego produktu, jak kukurydza w Argentynie jest również przedmiotem rozważań prasy brytyjskiej która domaga się od rządu Wielkiej Brytanii poczynienia kroków mających na celu wyeliminowanie na przyszłość gospodarki tego rodzaju i odpowiedniejszego zużytkowania produktów żywnościowych.

„Times" ostrzega przed niebezpieczeństwem masowego ruchu ludności europejskiej zgadzając się w zupełności ze stanowiskiem ministra Bevina, że w razie wybuchu wśród wędrujących mas epidemii groźba zarazy zawiśnie nad całą Europą. Wielkie ilości obywateli państw europejskich wymęczone i wycieńczone barbarzyńskim postępowaniem niemców, którzy zupełnie nie dbali o stan zdrowia przywiezionych przemocą do siebie robotników, nie są już dziś odporne na choroby wszelkiego rodzaju, tym bardziej że masy te wygłodzone przez hitlerowskich ciemiężców nawet i obecnie, po zakończeniu wojny nie są w stanie zaspokoić potrzeb wyeksploatowanego organizmu. Cierpienia tych rzesz ludzkich są wykładnikiem zła, które sprowadził na świat hitleryzm. Zdaniem „Timesa" są trzy środki, które mogą doprowadzić do pewnej poprawy sytuacji. Są to: należycie zorganizowana administracja, odpowiedni transport i wielkie dostawy od państw, które mniej ucierpiały.

Jedynymi organizacjami przydatnymi w obecnej sytuacji są tylko te, które w tej chwili już działają, a więc zarządy wojskowe i UNRRA. Zagadnienie środków finansowych zależy w pierwszym rzędzie od stanowiska i możliwości Stanów Zjednoczonych, które są krajem obecnie najbardziej zasobnym i zupełnie niezniszczonym. I dlatego unormowanie stosunków gospodarczych i zlikwidowanie strajków w Stanach Zjednoczonych jest szczególnie ważne właśnie dla Europy.

Jeśli chodzi o Niemcy to stały się one, zdaniem „Timesa" ośrodkiem problemu europejskiego. Nie dość, że sprowadziły one na świat sześcioletnią wojnę stały się one również powodem kryzysu ekonomicznego. Dlatego przemysł niemiecki winien być wykorzystany w pierwszym rzędzie do załagodzenia tej ciężkiej sytuacji w jakiej znalazła się Europa, a w szczególności kraje Europy wschodniej i Polska, które były obiektem szczególnej pasji niszczycielskiej ze strony Niemiec. Środki uzyskane drogą eksploatacji przemysłu niemieckiego winny być przede wszystkim skierowane dla zaspokojenia potrzeb tych właśnie krajów.

(b. s.)

ZJAZD KOMUNISTYCZNEJ PARTII RUMUNII

BUKARESZT — W ostatnich dniach zakończył obrady zjazd Komunistycznej Partii Rumunii. Na zjeździe przyjęto sprawozdanie polityczne centralnego komitetu, uchwalono statut partii i wybrano centralny komitet w składzie 27 członków i 8 zastępców. Na plenarnym posiedzeniu centralnego komitetu wybrano biuro polityczne.

WSPÓŁPRACA PARTYJ DEMOKRATYCZNYCH W RUMUNII

BUKARESZT (PAP). — Na kongresie Narodowej Partii Chłopskiej w Rumunii postanowiono współpracować ściśle z innymi partiami politycznymi i popierać rząd demokratyczny, mający na celu odbudowę niepodległej Rumunii.

W kilku wierszach

Londyn. Lord Alexander oświadczył, że angielska flota wojenna straciła w okresie wojny ponad 730 okrętów i powyżej 50,000 oficerów i marynarzy.

Waszyngton. Z początkiem 1946 roku, liczebność armii amerykańskiej poza granicami kraju będzie zmniejszona do 870,000 tj. w rejonie Pacyfiku, będzie rozmieszczone 400.000 żołnierzy, w Europie i rejonie Morza Śródziemnego 370.000, Kanał Panamski, strefa Alaski i inne 100,000.

Moskwa. W Kijowie odbyła się pierwsza konferencja Związku Patriotów Polskich na Ukrainie. W konferencji wzięło udział 53 delegatów.

Waszyngton. Rząd Stanów Zjednoczonych zamierza uznać nowy rząd Wenezueli.

Belgrad. W wielu okręgach Jugosławii odbyły się wybory lokalne, w wyniku których Front Narodowy odniósł walne zwycięstwo. W Macedonii głosowało 90 proc. uprawnionych, w Serbii 90 proc., w Dalmacji 87 proc.

Paryż. W Bordeaux zostało założone Towarzystwo Przyjaźni Polsko Francuskiej.

Sztokholm. W sali „Medborgarhuset" odbył się wieczór polski pod protektoratem posła Ostrowskiego. Wieczór odbył się z udziałem najwybitniejszych artystów Sztokholmu. Całkowity dochód z wieczoru przeznaczono na odbudowę Warszawy.

Londyn. United Press donosi, że dyrektor niemieckiego instytutu patologicznego w Szanghaju — prof. Karl Neumann, został aresztowany jako przestępca wojenny.

Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza wzywa Społeczeństwo do opieki nad zdemobilizowanym żołnierzem

Wzorowa wieś: Jasieniec Iłżecki

W województwie kieleckim nie brak wsi bohaterskich: Chotcza i Wólka Bodzechowska odznaczone Krzyżami Grunwaldu, Rzeczniów... Sienno...

Jasieniec Iłżecki zagubiony w sinej gęstwinie lasów starachowickich zajmuje wśród tych wsi przodujące miejsce.

W Jasieńcu powstała w 1942 r. organizacja partyzancka „Świt“ i późniejsza II brygada A. L. Ziemi Kieleckiej. Dowódcą Świtu i jego twórcą był obecny Wojewoda Kielecki ob. major Wiślicz-Iwańczyk.

W Jasieńcu, w skromnej rodzinnej chacie Wiślicza, mieścił się sztab brygady, odbijano na powielaczu nielegalny „Świt“, obecny organ Komitetu Wojewódzkiego PPR w Kielcach.

Po wyzwoleniu Jasieńca mieszkańcy jego w wysiłku odbudowy pozostali godnymi swej chlubnej tradycji z czasów okupacji.

W słotny i chłodny niedzielny poranek 14 października przybyli na inaugurację zbudowanej przez mieszkańców Jasieńca linii elektrycznej, goście z Warszawy, Kielc, Starachowic, Iłży. Przybył ob. Kalinowski — sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PPR, przybyła tłumnie młodzież, przybyli przedstawiciele S. P. B., Wojewódzkiej Rady Narodowej, Zw. Samopomocy Chłopskiej, Kuratorium. Przybył entuzjastycznie witany, obrzucony kwiatami Pierwszy Obywatel Jasieńca „legendarny major Wiślicz“.

Przed licznie zgromadzonymi w Domu Ludowym gośćmi i mieszkańcami wsi, Wojewoda Wiślicz przekręca kontakt elektryczny i zapala po raz pierwszy w dziejach Jasieńca światło w tej wsi. „Linia elektryczna, którą zbudowaliśmy — wyjaśnia mi ob. Beldowski, przewodniczący Spółdzielni Chłopskiej w Jasieńcu, — liczyć będzie 23 kilometry. Obecnie gotowe są 3 kilometry, 8 kilometrów znajduje się na ukończeniu. Zainstalowaliśmy światło w chatach, na ulicach, zainstalowaliśmy telefon i aparaty radiowe. Dla przeprowadzenia linii musieliśmy założyć własny warsztat mechanicz. dla wytwarzania przewodów. Dom Ludowy, w którym stoimy znajdował się kilka tygodni temu w opłakanym stanie, bez okien, bez podłóg, ze zrujnowanym dachem. Obecnie Koło Z. W. M-u, liczące 40 członków i wykazujące wielką żywotność doprowadziło lokale do stanu użyteczności. W przyszłym tygodniu założymy tutaj przedszkole dla naszych najmłodszych. Oczekujemy już przyjazdu dyplomowanej przedszkolanki.

Troska mieszkańców Jasieńca o zdrowie moralne i fizyczne swej młodzieży widoczna jest wszędzie. Oto Ośrodek Zdrowia — ambulatorium. Ordynuje w nim lekarz i pielęgniarka. Dwa razy tygodniowo przyjeżdża z Iłży dentystka. W najbliższym czasie przyjedzie na stałe położna.

Naprzeciw Ośrodka Zdrowia Wojewoda Wiślicz wmurowuje akt erekcyjny w fundamenty budującej się szkoły, mającej nosić jego imię. Gmach stanie pod dachem przed zimą, otwarcie nastąpi w początkach przyszłego roku.

Niedaleko gmachu szkoły Związek Samopomocy Chłopskiej buduje betoniarnie oraz uruchamia tartak. Cegielnia, która zostanie uruchomiona w miesiącu grudniu b. r. będzie produkowała cegły ogniotrwałe t. zw. szamotowe, pustakowe, porowate i dachówki.

Pionierska praca mieszkańców Jasieńca nie pozostała bez wpływu w okolicy. Mieszkańcy sąsiednich wsi Seredzic, Błazin, Koszar i Pastwisk podjęli inicjatywę prywatną i parę dni temu podpisali umowę wstępną ze Zw. Energetycznym Okr. Radomsko-Kieleckiego. Także sąsiedzi z Tychowa i Mirca zabiegają o uzyskanie elektryczności. Z odległej ponad 40 kilometrów wsi Grzegorzewice w powiecie opatowskim przybyli delegaci, by odbyć konferencję z Wojewodą i mieszkańcami Jasieńca, skorzystać z ich doświadczeń i wzorując się na ich przykładzie uczynić z Grzegorzewic wieś wzorowa.

Jasieniec Iłżecki jest wsią przodującą, wsią wzorową. Oby więcej było takich wsi — ośrodków, z których promieniować będzie patriotyzm, energia i kultura wiejska.

KRONIKA

Żałobna Manifestacja b. Więźniów Politycznych

Stowarzyszenie b. Więźniów Politycznych wzywa swych członków i sympatyków do wzięcia udziału w Żałobnej Manifestacji, która odbędzie się 1 listopada b. r.

Zbiórka 1.XI.45 o godz. 14.30 przed lokalem P. P. S. ul. Kopernika Nr. 6. O godz. 15 wymarsz ze sztandarami na cmentarz na Kulach.

Uwaga: Weterani Powstań Śląskich

Dnia 1-go listopada br. o godz. 11 zbiórka wszystkich członków Zw. Weteranów Powstań Śląskich przed domem Nr. 24 przy ul. Fabrycznej skąd nastąpi odmarsz na cmentarz św. Rocha w celu złożenia wieńca na grobie kolegów poległych w Powstaniach Śląskich.

Nabożeństwo żałobne za dusze 10 rozstrzelanych

Za dusze pierwszych 10 zakładników rozstrzelanych na ul. Wieluńskiej 1 listopada 1943 r. zostanie dnia 1 listopada rb. o godz. 10 rano odprawione uroczyste nabożeństwo żałobne. Na nabożeństwo to rodziny Zmarłych zapraszają przyjaciół i znajomych.

Żałobne chorągiewki na rzecz najbiedniejszych

Miejski Komitet Opieki Społecznej w Częstochowie podaje do wiadomości Społeczeństwa miejscowego, że w biurze Komitetu przy ul. N. M. Panny 31, są do nabycia chorągiewki żałobne w postaci świec, ku uczczeniu pamięci Zmarłych.

Cena chorągiewki-świecy 5.— zł. Dochód przeznaczony na cele Komitetu, t. j. pomoc dla repatriantów 50 proc. i 50 proc. na zakłady sieroce i przytułki w Częstochowie.

Miejski Komitet Opieki Społecznej nie wątpi, że Społeczeństwo poprze usiłowania Komitetu i zakupując świece-chorągiewki przyczyni się do usunięcia sprzed oczu najnieszczęśliwszych i najbardziej potrzebujących, widma głodu i nędzy.

Na podstawie uchwały Miejskiej Rady Narodowej nikt poza Komitetem do sprzedaży chorągiewek w dniu Wszystkich Świętych i w Dniu Zadusznym nie jest upoważniony. — Sprzedaż przeprowadzana przez osoby nie posiadające legitymacyj MKOS, jest wzbroniona.

O udostępnienie lekarstw

W wykonaniu uchwały I Zjazdu delegatów Kielecka okr. Izba Aptekarska z siedzibą w Częstochowie zwróciła się do Izby Naczelnej w Warszawie o wyjednanie u Władz Państwowych — wobec katastrofalnego braku środków leczniczych — przydziałów dla aptek surowców i leków (spirytus, cukier, leki z UNRRA, i tp.), a to celem udostępnienia tanich lekarstw szerokim warstwom zubożałego społeczeństwa

Jednocześnie, na polecenie tegoż Zjazdu, Kielecka Izba Aptekarska wezwała Izbę Naczelną do spowodowania u Władz Państwowych wznowienia akcji urzędowego zwalczania nielegalnego handlu lekarstwami, uprawianego masowo przez nieupoważnione przedsiębiorstwa. Handel taki prowadzony przez element niefachowy, a więc nieodpowiedzialny, naraża na szwank zdrowie społeczeństwa, a również wyciągając z rynku te minimalne ilości leków, które dziś jeszcze się znajdują, powoduje ich drożenie.

Nowa emisja banknotów

Zostały puszczone w obieg nowe bilety Banku Narodowego Polski, posiadające oznaczenie numeracji inne, niż na biletach dotychczas znajdujących się w obiegu, a mianowicie, bilety 500-złotowe serii Az, Ax, Ay i Hd, posiadają numerację z cyfr mniejszych, o wykroju odmiennym niż cyfry numeracji dotychczasowych biletów 500-złotowych. Bilety 1000-złotowe serii Dh i Hd, posiadają oznaczenie numeracji z cyfr większych o innym wykroju niż na biletach 1000-złotowych, znajdujących się już w obiegu. W rysunku i kolorze farb wymienione bilety bankowe nie wykazują żadnych różnic z dotychczasowymi.

Zebranie delegatów Gminnych Komitetów Pomocy Rodzinom Wojskowych

We wtorek 30 października b. r. o godzinie 10 rano w sali Rady Powiatowej w Częstochowie (Starostwo) odbędzie się zebranie delegatów Gminnych Komitetów Pomocy Rodzinom Wojskowych w celu omówienia planu pracy na okres zimowy i wyboru nowego zarządu.

Obecność wszystkich delegatów obowiązkowa.

S. T.

Zebranie pracowników przemysłu skórzanego i szczotkarskiego

Wzywa się zatrudnionych w garbarniach, szczotkarniach oraz szewców i cholewkarzy do przeprowadzenia wyboru zarządu oddziału i delegatów na zjazd krajowy. Zebranie odbędzie się dnia 29.X 1945 r. o godzinie 17 pp. w sali Powiatowej Rady Zw. Zawodowych, II Aleja Nr. 43.

Udział Okr. Tow. Rzemieślniczego w organizacji W. S. H. w Częstochowie

W uzupełnieniu notatki p. t. „Utworzenie pierwszej uczelni w Częstochowie“ („Głos Narodu“ z 21.X b. r.) podajemy, że jednym z inicjatorów starań o utworzenie uczelni był również Prezes Okręgowego Towarzystwa Rzemieślniczego w Częstochowie.

—o—

Kronika Skarżyska-Kamiennej

Obchód uroczystości II-giej rocznicy bitwy pod Lenino

Dnia 14-go października odbyła się w Skarżysku-Kam. uroczysta Akademia, poświęcona drugiej rocznicy bitwy pod Lenino.

Na Akademii tej byli obecni: przedstawiciele wszystkich partii polityc. organizacji młodzieżowych i Związków Zawodowych, przedstawiciele Wojska Polskiego, Armii Czerwonej oraz zaproszeni goście.

Akademię zagaił kierownik Miejskiego Oddziału Informacji i Propagandy ob. Moskwa Bolesław. Następnie przedstawiciel Komendy Wojska Polskiego wygłosił referat o bitwie pod Lenino. Po referacie uczczono poległych w tej bitwie jednominutowym milczeniem.

C — K.

O bibliografię czasopism konspiracyjnych

Instytut Pamięci Narodowej Prezydium Rady Ministrów przystąpił do opracowania bibliografii czasopism konspiracyjnych (prasa drukowana i powielana, agencje prasowe, komunikaty radiowe i t. p.), wydawanych na ziemiach polskich w latach 1939-1944 oraz bibliografii prasy Powstania Warszawskiego. Instytut posiada bogaty zbiór tych publikacyj i kompletuje je w dalszym ciągu.

Prace nad bibliografią są już daleko posunięte, lecz wymagają szeregu uzupełnień. Wobec tego Instytut zwraca się tą drogą do byłych redaktorów i stałych współpracowników prasy konspiracyjnej i powstańczej o dostarczenie wiadomości według następującego schematu:

1. Tytuł czasopisma (w całej rozciągłości, zmiany tytułu i podtytułu ze wskazaniem dat),
2. Miejsce wydania (zmiany z możliwymi datami),
3. Daty początkowa i końcowa wydawania czasopisma (możliwie dokładnie),
4. Okresowość lub terminy ukazywania się (dnia tygodnia, godziny),
5. Nazwisko i pseudonim redaktora naczelnego (jeżeli z jakich względów podaje tylko pseudonim, należy to zaznaczyć),
6. To samo redaktorzy działów.
7. To samo — stali lub najważniejsi współpracownicy,
8. Wydawca: organizacja, partia, grupa, osoba,
9. Drukarnia,
10. Wysokość nakładu,
11. Związek wydawniczy lub redakcyjny z innymi pismami,
12. Dodatki do czasopisma.

Odpowiedzi należy nadsyłać do połowy listopada pod adresem: Instytut Pamięci Narodowej Prezydium Rady Ministrów, Warszawa — Praga. Instytut wyraża nadzieję, że uczestnicy walki z okupantem, doceniając ważność naukowego przedsięwzięcia dla prac nad historią tego okresu, pospieszą z dostarczeniem potrzebnych wiadomości.

Sfery gospodarcze dla świata pracy

Komisja doradcza dla spraw gospodarczych powstaje przy Zarządzie Miejskim

Jak nas informują odbyła się w Wydziale Przemysłowym Starostwa Grodzkiego konferencja przedstawicieli rzemiosła oraz handlu prywatnego. Konferencja ta miała za zadanie omówienie możliwości i warunków bliższej współpracy tych ostatnich ze światem pracy na płaszczyźnie gospodarczej. Rzemieślnicy oraz kupcy wyrazili jak najdalej idącą chęć polepszenia bytu przedstawicieli warstw robotniczych i urzędniczych.

Postulaty omówione z Naczelnikiem Wydziału Przemysłowego inż. Palczewskim przedstawiono następnie Prezydentowi Miasta Dr. J. T. Wolańskiemu, który je w zupełności akceptował. Postulaty te dotyczą następujących punktów:

1) należy przedstawić społeczeństwu wszystkie aktywa jakie sfery gospodarcze wniosły do życia państwowego w zakresie budowania Polski Demokratycznej,
2) sfery gospodarcze wystosowują apel, aby czynnik gospodarczy był traktowany na właściwej płaszczyźnie i uznany jako element twórczy.
3) czynnik gospodarczy prosi o zwiększenie liczby przedstawicieli rzemiosła, przemysłu i handlu prywatnego na forum Miejskiej Rady Narodowej.
4) sfery gospodarcze zapewniają swą współprace na odcinku społeczno-gospodarczym
5) celem silniejszego nawiązania kontaktu pomiędzy władzami administracyjnymi a sferami gospodarczymi należałoby powołać do życia komisję doradczą dla spraw gospodarczych przy Zarządzie Miejskim.
6) w trosce o obniżenie cen na artykuły pierwszej potrzeby, delegaci proszą obywatela Prezydenta o poparcie w uzyskaniu zezwolenia na przywóz mąki, mięsa oraz innych artykułów żywnościowych z okolicznych powiatów i sąsiednich województw.

Po wysłuchaniu wyżej podanych postulatów Prezydent miasta zapewnił poparcie zebranym delegatom kół gospodarczych i prosił, aby powołana do życia komisja doradcza przedstawiła mu w najbliższym czasie konkretne wnioski w sprawie zmienienia ciężkich warunków w jakich znajdują się obecnie sfery robotnicze i urzędnicze. Chodzi mianowicie o oddanie usług np. szycie ubrań, szycie butów oraz sprzedaż artykułów pierwszej potrzeby po cenach sztywnych dla tych wszystkich obywateli miasta, którzy otrzymują wypłaty według państwowych wskaźników sztywnych. Wobec trudności, w jakich znajduje się Zarząd Miasta, który nie jest w stanie własnymi środkami pokryć zapotrzebowań zarówno swoich pracowników, jak i pracowników przemysłu państwowego, współpraca z czynnikami gospodarczymi korzystającymi z zasad wolnego handlu przyniesie niewątpliwie polepszenie warunków bytu robotnika i urzędnika.

(h)

Fraszki i wierszyki

Pochwała Spółdzielczości

Spółdzielczość nad nie-spółdzielczości
ten miewa przywilej nierzadki,
że w „sprawach“ spółdzielczych —
spółdzielczo się idzie za kratki.

S. F.

—o—

Z życia kulturalnego

Teatry Miejskie
Sala duża
„Jaś u raju bram“ z Jabłonowską i Zawistowskim

Dziś, w poniedziałek 29 b. m. oraz w dni następne o godz. 18.30 kapitalna komedia muzyczna w 4 obrazach. Tekst M. Hemara. Muzyka A. Klucznioka. W roli tytułowej Roman Zawistowski, który jednocześnie reżyseruje tę komedię. W roli gwiazdy filmowej Glorii Mill wystąpi artystka teatrów krakowskich Janina Jabłonowska. Pozostałe role grają: Łukowska, Pachońska, Wodyńska, Zarembina, Cirin, Łodyński, Łowicki, Mieczyński, Płoński, Salaburski, Sarnowski, Stanisławski, Tkaczyk i Zwoliński. W widowisku tym bierze również udział balet pod kierownictwem Tacjanny Wysockiej. Dekoracje Wł. Wagnera. Przy fortepianach Irena Garztecka-Jarzębska i Alojzy Kluczniok. Warto zaznaczyć, że sobotnia premiera „Jasia“ odniosła również i u nas niebywały sukces.

Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia przedstawień. Tel. kasy 21-61.

Sala Kameralna

Próby z doskonałej komedii w 3 aktach Wł. Perzyńskiego „Szczęście Frania“ dobiegają końca. Reżyseruje Edward Gliński. W roli Frania ujrzymy dyrektora naszych teatrów Tadeusza Krotke.

Repertuar kin

„Wolność“ — „Pensjonarka“, film amerykański, godz. 14.30, 16.30, 18,30.

„Polonia“ — „Pensjonarka“ film amerykański, godz. 15, 17, 19.

„Bałtyk“ — „Piotr I“, monumentalny film sowiecki, godz. 14.30, 16.30, 18.30.

Z Akcji Świadczeń Rzeczowych

Akcja na terenie woj. kieleckiego

Akcja świadczeń rzeczowych na terenie województwa kieleckiego postępuje naprzód. Przoduje w akcji miasto Radom, które dotychczas oddało 92% nałożonych świadczeń. Drugie miejsce zajmuje Częstochowa. Z powiatów na czoło wysunęła się Włoszczowa. Na ostatnim miejscu znajdują się powiaty iłżecki i kozienicki.

Z poszczególnych gmin na specjalne wyróżnienie zasługuje gromada Michniów w gminie Suchedniów powiatu kieleckiego. W czasie okupacji wieś Michniów była ośrodkiem pracy konspiracyjnej i stanowiła miejsce schronienia grup partyzanckich. Niemcy mszcząc się za patriotyczne stanowisko mieszkańców wsi w 1944 roku otoczyli Michniów silnymi oddziałami żandarmów i podpalili wieś. Około 200 osób zginęło wówczas w płomieniach. Po odzyskaniu niepodległości władze szczególnie zaopiekowały się bohaterską wsią. Ludności przydzielono budulec oraz udzielono kredytów. Tym niemniej sytuacja mieszkańców tej wsi jest jeszcze ciężka. Mimo to Michniów wykazał znowu swe obywatelskie stanowisko, oddając 70% wyznaczonych świadczeń.

*

Akcja na terenie woj. krakowskiego

Wojew. krakowskie, które w dostawie świadczeń rzeczowych w miesiącu sierpniu zajmowało jedno z ostatnich miejsc i dostarczyło w tym okresie 818 ton zboża, w miesiącu wrześniu wysunęło się na drugie miejsce w kraju, oddając 7.095 ton. Łącznie woj. krakowskie oddało 7.913 ton. Na tak poważną poprawę wpłynęło zrozumienie przez chłopów obowiązku dostaw, nominacja inż. Bobaka na kierownika wojewódzkiego oddziału świadczeń rzeczowych oraz intensywna praca całego aparatu świadczeń z wicewojewodą Kuleszą na czele.

Obecnie Kraków ma najwięcej powiatów, Kraków miasto dostarczył 70 proc., rocznego wymiaru i przoduje w całym kraju. — Bochnia oddała 35 proc., Kraków — powiat 32 proc., Tarnów — 30 proc., Chrzanów — 27 proc. i Miechów — 26 proc.

Na szczególną uwagę zasługuje rezultat osiągnięty w Miechowie. Powiat ten w roku ubiegłym był jednym z ostatnich powiatów woj. krakowskiego.

Obecny starosta ob. Smólski przeprowadził akcję zdawania świadczeń, badając osobiście najdrobniejsze nawet wypadki, utrudniające akcję. Obecnie Miechów zdał 4.208 ton. Ponieważ ziemie w Miechowskim są bardzo urodzajne, powiat ten zdaje ¼ część wymiaru, nałożonego na całe województwo krakowskie. Od przebiegu realizacji świadczeń w Miechowskim uzależniony jest wynik akcji w skali wojewódzkiej.

Należy podkreślić współudział partii politycznych, prowadzących wspólną akcje uświadamiająco-propagandową w terenie.

Również pozytywny jest stosunek nauczycielstwa i duchowieństwa. Krakowska Kuria Biskupia wydała specjalne zarządzenie do duchowieństwa, aby poparło akcje świadczeń rzeczowych.

Kronika sportowa

Gimnazjum Mechaniczne mistrzem szkół średnich

Częstochowa poszczycić się może tym, że jest jedynym w Polsce miastem, w którym zostały przeprowadzone piłkarskie mistrzostwa szkół średnich. Należy podnieść ogromnie przychylne ustosunkowanie się władz szkolnych do sprawy mistrzostw, wyrażające się np. niejednokrotnie w przesuwaniu lekcyj na inne dni, by umożliwić graczom wzięcie udziału w zawodach. Niezmordowanym organizatorem, oddanym całą duszą propagowaniu piłki nożnej wśród młodzieży gimnazjalnej był uczeń Kucharski, który też z dużą umiejętnością kierował wszystkimi spotkaniami w charakterze arbitra. Praca i poświęcenie ob. Kucharskiego przyniosła duży plon — dokonała mistrzostw i podniosła poziom piłkarstwa gimnazjalnego, z meczu bowiem na mecz wartość gry coraz wyższa, notując ostatnio poziom, którego nie powstydziłby się niejeden z klubów częstochowskich.

Zasłużonym mistrzem zostało Gimnazjum Mechaniczne; nie przegrało ono ani jednego meczu, remisując jedynie z Gimnazjum Kupieckim i zdobywając w 4 grach 7 punktów oraz stosunek bramek 16:8; wicemistrzostwo zdobyło Gimnazjum Kupieckie (6 pkt., 12:7 br.), na trzecim miejscu uplasowało się Gimnazjum dla dorosłych (4 pkt., 13:10 br.), na czwartym Gimnazjum im. H. Sienkiewicza (3 pkt., 17:14 br.), na ostatnim Gimnazjum im. R. Traugutta (0 pkt., 3:22 br.).

Gimn. Kupieckie — Gimn. Mechaniczne 2:2 (2:0)

Dwaj pretendenci do tronu mistrzowskiego, a zarazem najlepsze drużyny gimnazjalne zaprodukowały grę stojącą na wysokim poziomie. Szczególnie Gimnazjum Kupieckie wykazało ogromną poprawę, prowadziło 2:0, lecz dwie samobójcze bramki w drugiej połowie nie pozwoliły mu utrzymać należnego zwycięstwa. Wyróżnili się: u „Kupców“ Krupiński, Bartnik, oraz obrona Mrocheń — Piotrkowicz, u „Mechaników“ Bożyk i Konina. Bramki strzelili Bartnik i Krupiński.

Gimn. Mech. — Gimn. Dla Dorosłych 3:2

„Mechanicy“ odnieśli z trudem zwycięstwo. Do ostatniej chwili wynik był niepewny, „Dorośli“ bowiem pracowali dobrze we wszystkich liniach i za pomocą szybkich kombinacyj stwarzali groźne sytuacje pod bramką przeciwnika. Goale zdobyli dla zwycięzców Górniak, Biś i Bożyk pięknym dalekim strzałem, dla pokonanych Stawczyk i Kopera. *L. K.*

Victoria — Stradom 10:3 (3:1)

Spotkanie dwóch wicemistrzów grup zakończyło się dwucyfrową klęską Stradomia. Z jednej strony przyczyniła się do tego słaba gra bramkarza Stradomia, który obronił dosłownie tylko dwa strzały, z drugiej zaś wspaniała dyspozycja strzałowa napastników Victorii, którzy wykorzystali niemal w 100 proc. posiadane sposobności. W przeciwieństwie napad Stradomia, pracujący ładnie w polu i zapewniający sobie okresami wyraźną przewagę przy doskonałej współpracy pomocy, dochodził jedynie zrzadka do strzałów, a w dodatku większość ich była niecelną. Przy tym stanie rzeczy tak wysoka przegrana Stradomia była niezasłużona, nawet stosunek rogów 7:4 na jego korzyść wykazywał, że Stradom miał bardzo wiele do powiedzenia. Spotkanie było przeprowadzone żywo i interesująco; można je nazwać meczem pięknych bramek, takiej bowiem ilości ładnych goali nie widzieliśmy na żadnych tegorocznych zawodach. Autorami byli dla Victorii — Kurek i Obst po 3, Małek 2, Mularczyk i Malicki, dla Stradomia zaś Kubań i Dąbrowski 2 (w tym 1 z karnego). Najlepszym graczem na boisku był Lach ze Stradomia, sekundował mu dzielnie Czarnecki. W Victorii wyróżniali się pięknem gry Florczyk, Krawczyński i Małek. Sędzia mało rutynowany.

CKS — Kolejowy 2:0 (1:0)

Zwycięstwo CKS-u całkowicie zasłużone. Zagrał on na ładnym poziomie, nieco jednak za miękko w linii ataku. Za wyjątkiem dwudziestu minut w drugiej połowie, kiedy to Kolejowy zdobył przewagę absorbując groźnie tyły CKS-u, ten ostatni posiadał inicjatywę i bezapelacyjną wyższość techniczną. Klasą gry wybijał się Kuśmierczyk, a w ataku Wójcik; najlepszą linią CKS-u była pomoc Piega — Proksa — Bąkowski; ten ostatni zdobył tę zasługę, że zastępował najgroźniejszego strzelca Kolejowego — Deskę. W Kolejowym niezawodni jak zwykle byli Szeligowski i Kaczmarek, resztę drużyny widzieliśmy już lepiej grającą. Mecz odznaczał się powolnym stosunkowo tempem. Sędziował wzorowo ob. Śliwczyński. Bramki strzelili Kuśmierczyk z karnego oraz Bojanek.

Meczem tym CKS zakończył rozgrywki o wejście do klasy A, plasując się na razie na pierwszym miejscu (4 gry, 4 punkty, 9:5 br.), drugie miejsce zajmuje Kolejowy (2 gry, 2 pkt., 4:4 br.), trzecie WKS Wieluń (2 gry, 2 pkt., 1:5 bramek). Obecnie CKS będzie musiał przyglądać się bezczynnie walce dwóch pozostałych rywali, którzy mają do rozegrania dwa ze sobą spotkania. Przebieg tych spotkań zadecyduje dopiero o kolejności, jednak CKS nie może zdaje się spaść na trzecie miejsce, może natomiast zająć miejsce drugie lub nawet pierwsze. Oznaczałoby to, że CKS ma już zdobyty awans do klasy A, gdyż prawdopodobnie, wobec ubytku WKS Orzeł, będą musiały być zakwalifikowane dwie drużyny.

Skra — Kolejowy KS 2:1 (1:1)

Skra wystąpiła z 4-ma graczami rezerwowymi, kolejowy bez Kaczmarka. W pierwszej połowie przebieg zawodów był równorzędny, przy czym ataki Kolejowego przeprowadzane z dużym rozmachem, były groźniejsze. Po przerwie młody atak Skry zasilony Warmusem pracował już o wiele składniej, zaznaczając dużą swoją przewagę.

Prowadzenie dla Kolejowego zdobył Parzyniewski, wyrównał Kałuża. Zwycięską bramkę dla Skry strzelił Warmus z podania Seifrieda.

Klasą dla siebie była pomoc Skry — Serdak, Kołodziejczyk, Dzięciołowski, nadto wybijał się młody prawy łącznik Gruszka. W Kolejowym wyróżnili się bramkarz Jastrząb, który m. in. obronił pięknie rzut karny, Szeligowski na obronie, a w ataku Deska. Zawodami kierował sprawnie ob. Korycki.

Skra pokonana w Wieluniu

Skra gościła wczoraj w Wieluniu przegrywając z tamtejszym WKS-em 0:3 (0:2). Skra, która wystąpiła z atakiem drugiej drużyny, miała na ogół przewagę, ale eksperyment z przesunięciem Kołodziejczyka do napadu osłabił pomoc. W rezultacie trzy przeboje lewoskrzydłowego Wieluniań - Szymańskiego przyniosły zwycięskie dla WKS-u bramki. Sędziował dobrze ob. Łuszcz z Częstochowy.

Victoria uchwala budowę własnego stadionu

W dniu 21 b. m. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie członków K. O. S. Victoria przy fabryce „Union Textile“.

Przewodniczącym zebrania został wybrany ob. Tworkowski, który powołał na asesorów: ob. Florczyka, Drobniaka, Kowalskiego, a na sekretarza ob. Michniewskiego Wł. Po odczytaniu protokółu z poprzedniego zebrania i sprawozdań zarządu oraz kierowników poszczególnych sekcyj, przystąpiono do wyboru nowego zarządu. W głosowaniu wzięło udział 187 członków Klubu. Prezesem został wybrany jednogłośnie ob. Jani Antoni, wiceprezesami ob. ob. Pabich Zygmunt i Drobniak Zygmunt, sekretarzem ob. Genzer Stanisław, członkami zarządu ob. ob. Lichnowski Fr., Lichnowski St., Ślusarski J., Florczyk E., Frączek I., Kozłowski A., Zakrzewski T., Liczberski St., Michalski K., Sobczak St., Placek A., Tętański J., Ujma T., Kowalski J., Mielczarkówna Wł. W skład Komisji Rewizyjnej weszli ob. ob. Łęgosz E., Kaczmarzyk Z. i Tworkowski E. Prez. ob. Jani w imieniu własnym i nowego zarządu podziękował zebranym za wybór oraz zaapelował, by wszyscy pracowali nad podniesieniem Klubu do jak najwyższego poziomu. Ob. Kukulski zapoznał zebranych z trudnościami, jakie powstają na skutek braku własnego boiska, ob. Jani przedstawił plan przyszłego boiska, którego budowa zostanie rozpoczęta wkrótce i zaapelował do członków o pomoc w pracy, by na wiosnę 1946 r. piłkarze mogli rozgrywać mecze na własnym boisku. Kierownik sekcji piłki nożnej omówił sprawę protestu do PZPN na skutek niedopuszczenia Victorii jako przedstawiciela II grupy do rozgrywek o tytuł mistrza OZPN.

W wyniku dyskusji postanowiło walne zebranie zareagować na to posunięcie Okręgu przez wyrażenie mu wotum nieufności na walnym zebraniu Okręgu, a co za tym idzie dokonanie wyboru nowych ludzi.

Apelem o pracę dla dobra sportu polskiego ob. Tworkowski zakończył walne zebranie.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. O. 6025/2/45.

Obwieszczenie

Starosty Grodzkiego z dnia 26 października 1945 r. w sprawie poszukiwania lotnika brytyjskiego Garnera.

Brytyjski Attache Lotniczy płk. Burt-Andrews zwrócił się do Władz polskich z prośbą o wszczęcie poszukiwań za lotnikiem brytyjskim sierż. Garnerem, który zaginął między 14 a 15 sierpnia 1944 r. w locie z posiłkami do Warszawy.

Wszelkie posiadane wiadomości w tej sprawie należy w terminie jak najkrótszym kierować do Zarządu Miejskiego w Częstochowie (Ratusz, pokój Nr. 11).

Starosta Grodzki (—) Dr. T. J. WOLAŃSKI

Częstochowa, 26 październka 1945 r.

W czwartek, dnia 1.11.1945 r. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej ukochanej Żony i Matki

ś. † p.

Kazimiery Klepackiej

w kościele parafialnym w Olsztynie odprawione zostanie nabożeństwo za spokój Jej duszy o godz. 10 rano, na które zapraszają krewnych, przyjaciół, znajomych oraz życzliwych pamięci Zmarłej

MĄŻ I DZIECI

9200

Dnia 31 b. m. o godz. 8.30 w kościółku N. M. Panny odbędzie się Msza Św. za spokój duszy

ś. † p.

Marii Danuty CEKUS

o czym zawiadamia Rodzinę i Znajomych

KOLEŻANKA

8647

L. 06854

Redaguje Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redakcja „Głosu Narodu“. III Aleja 52, Tel. 2245 i 2249. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Drukarni Państw. Nr. 1 w Częstochowie pod dyr. Z. Fabisiaka.